

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА

ФАКУЛТЕТ ПО ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА

Катедра по Орална и лицево – челюстна хирургия

К О Н С П Е К Т

ПО

ОРАЛНА И ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ

(държавен изпит)

ЗА УЧЕБНАТА 2018/2019 г.

1. Асептика и антисептика в оралната и лицево-челюстна хирургия. Подготовка на ръцете на хирурга и на оперативното поле за хирургични интервенции.
2. Топографска анатомия на лицево-челюстната област: инервация, кръвоснабдяване и лимфообръщение, кости формиращи лицевия скелет, мускули /мимически, дъвкателни и др./.
3. Основни хирургични манипулации – инцизии, зашиване на рани, шевни материали, видове шевове, кюретаж, дренаж, тампониране, пункция.
4. Хирургична анатомия на областите и пространствата в лицево-челюстната област.
5. Изследване на болните в оралната и лицево-челюстна хирургия – цел на клиничното изследване, анамнеза, изследване на общия соматичен статус. Параклинични изследвания – референтни стойности.
6. Изследване на болен: екстра- и интраорален статус. Диагноза, видове диагнози, диференциална диагноза, план за лечение на болния, прогноза.
7. Видове обезболяване в оралната и лицево-челюстната хирургия. Общи сведения. Премедикация и обща анестезия.
8. Локална анестезия в лицево-челюстната област. Определение, показания, видове. Инструментариум за реализацията ѝ.
9. Видове локални анестетици и техният метаболизъм. Механизъм на действие на локалните анестетици. Вазоконстриктори. Взаимодействие на локалните анестетици с други медикаменти, използвани от болния при наличие на придружаващи заболявания – диабет, хипертонична болест, след инфаркт на миокарда, мозъчен инсулт.
10. Обща анестезия - стадии на общото обезболяване. Интензивно лечение в лицево-челюстната хирургия. Видове анестезии.
11. Подготовка на болния за операция и анестезия: клинични и параклинични изследвания – референтни стойности. Подготовка на

болните с придружаващи заболявания /диабет, хипертонична болест, болни на антикоагулантна терапия и др./

12. Особености на анестезията в лицево-челюстната хирургия. Премедикация. Специални насоки за обезболяването при лицево-челюстните операции.
13. Местна анестезия при деца, възпалителни заболявания в лицево-челюстната област и бременност.
14. Подготовка на болните с придружаващи заболявания /диабет, хипертонична болест, болни на антикоагулантна терапия и др./ за анестезия, екстракция на зъби и други хирургични интервенции в лицево-челюстната област.
15. Усложнения при и след локална анестезия. Видове профилактика. Основни принципи на лечение.
16. Поведение при спешни състояния в лицево-челюстната и орална хирургия.
17. Хранене и следоперативни грижи при болни след лицево-челюстни операции. Поддържане проходимостта на горните дихателни пътища.
18. Затруднен пробив и ретенция на зъбите. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения и профилактика.
19. Остри периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и хирургично лечение. Усложнения и профилактика.
20. Хронични периодонтити. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и хирургично лечение. Усложнения и профилактика.
21. Периостити на челюстните и лицеви кости. Етиология, патогенеза, класификация, клиника.

22. Одонтогенни кисти на челюстите. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
23. Неодонтогенни кисти на челюстите. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
24. Кисти на меките тъкани в ЛЧО. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
25. Абсцес и флегмон на инфраорбиталната област и абсцес на кучешката ямка. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
26. Флегмон на бузата. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
27. Флегмон на инфратемпоралната и темпоралната области. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
28. Флегмон на орбиталната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза и лечение. Усложнения.
29. Абсцес на челюстно-езичната гънка и подезичната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
30. Абсцес и флегмон на субмандибуларната и субменталната ложи. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

31. Перимандибуларен абсцес. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
32. Паротидеомасетериална област: субмасетериален абсцес и флегмон. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
33. Паротидеомасетериална област: Абсцес и флегмон на ретромандибуларната област. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
34. Абсцес и флегмон на птеригомандибуларното и парафарингеалното пространство. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
35. Флегмон на пода на устната кухина. Ангина von Ludvic. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
36. Абсцес на твърдото небце. Абсцес и флегмон на езика. Топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
37. Некротизиращ фасциит. Миозити (кlostридиален и стрептококов). Етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
38. Заболявания на лимфните възли и лимфните съдове в лицево-челюстната област. Класификация, топографска и хирургична анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
39. Остеомиелити на челюстните кости: остър одонтогенен остеомиелит. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

40. Остеомиелити на челюстните кости: хроничен одонтогенен остеомиелит. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
41. Остеомиелити на челюстните кости: травматичен и атипични форми на остеомиелити. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
42. Синусити от одонтогенен произход. Топографска анатомия, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
43. Специфични хронични грануломатозни заболявания в лицево-челюстната област: актиномикоза, сифилис и туберкулоза. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
44. Усложнения на одонтогенните възпалителни заболявания: сепсис, медиастенит, тромбофлебит на синус кавернозус. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
45. Медикаментозно лечение на възпалителните заболявания в лицево-челюстната област. Принципи на лечение, дозировка на медикаментите. Усложнения. Рецептура.
46. Хирургично лечение на пародонталните заболявания. Индикации. Методи.
47. Акутни сиалoadенити и сиалодохити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
48. Хронични сиалoadенити и сиалодохити. Класификация, етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.

49. Обструктивни болести на слюнчените жлези: слюнчно-каменна болест, кисти и фистули на слюнчените жлези. Етиология, патогенеза, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
50. Системни заболявания и свързаните с тях промени на слюнчените жлези (сиалози). Сиалози при саркоидоза. Синдром на Хеерфорд. Доброкачествени лимфоцитопластични лезии. Некротизираща сиалометаплазия.
51. Болест и синдром на Микулич. Синдром на Съогрен. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
52. Болести на ТМС: артрити на долночелюстната става. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения. Ревматоиден артрит. Синдром на Фелти и Стил.
53. Болести на ТМС: артрози. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
54. Болести на ТМС: луксации и сублуксации. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
55. Болести на ТМС: анкилози. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
56. Заболявания свързани с дъвкателните мускули и други структури в оро-фациалната област/фасции, лигаменти и др.: контрактури на долната челюст, МДБС, синдром на Костен. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
57. Болести на лицевите нерви: невралгия на троичния и глософарингеалния нерв. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
58. Болести на лицевите нерви: пареза и парализа на лицевия нерв. Класификация, етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.

59. Болка. Соматична и невропатична болка. Атипични лицеви болки и болкови синдроми.
60. Травми в лицево-челюстната област. Общи сведения. Класификация.
61. Лечение на болните с травми в лицево-челюстната област. Общи принципи.
62. Травми на меките тъкани. Рани. Видове рани. Хирургична обработка и зарастване на раните.
63. Травми на зъбите и околозъбните тъкани. Етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
64. Фрактури на долната челюст. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза. Основни принципи за лечение. Усложнения.
65. Ортопедични методи за лечение на долночелюстните фрактури. Индикации.
66. Хирургично лечение на долночелюстните фрактури. Индикации и методи. Усложнения.
67. Фрактури на горната челюст. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза. Усложнения.
68. Лечение на фрактурите на горната челюст. Ортопедични и хирургични методи. Индикации. Усложнения.
69. Фрактури на ябълчната кост и дъга. Топографска анатомия, етиология, класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Методи и индикации.
70. Фрактури на носните кости. Топографска анатомия, клиника, параклиника, диагноза, диференциална дагноза, лечение. Усложнения.
71. Особенности в клиничното протичане, диагностиката и лечението на фрактурите в лицево-челюстната област в детска възраст.

72. Първа помощ при травми в лицево-челюстната област. Задачи на лекаря по дентална медицина. Асфиксия, кръвоизливи, шок, черепно-мозъчни травми. Реанимация. Кръвопреливане. Кониотомия, трахеотомия, индикации и методи. Усложнения.
73. Заздравяване на фрактурите на челюстните и лицеви кости. Усложнения.
74. Пренеоплазии в лицево-челюстната област: на кожата и устните. Класификация, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
75. Пренеоплазии в лицево-челюстната област: на лигавицата в устната кухина. Класификация, етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
76. Заболявания с клинични симптоми на пренеоплазии.
77. Доброкачествени тумори на меките тъкани: кожа и устна лигавица. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
78. Доброкачествени тумори на челюстните и лицевите кости. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
79. Тумороподобни заболявания в лицево-челюстната област. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
80. Епулиди. Класификация, етиология, клиника, параклинични изследвания, лечение.
81. Злокачествени тумори на кожата на лицето: базо-, спиноцелуларен и аднексиални карциноми. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
82. Невроектодермални тумори в лицево-челюстната област. Етиология, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.

83. Злокачествени мезенхимни тумори на меките тъкани. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
84. Злокачествени тумори на челюстните и лицевите кости. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
85. Злокачествени тумори на устните и бузите. Видове, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
86. Злокачествени тумори на устна лигавица: злокачествени тумори на устния под и езика. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
87. Злокачествени тумори на горната челюст, небцето и максиларния синус. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение. Усложнения.
88. Доброкачествени тумори на слюнчените жлези. Класификация, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
89. Злокачествени тумори на слюнчените жлези. Класификация, клиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
90. Одонтогенни тумори. Класификация, клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, лечение.
91. Лимфоми/Ходжкинови и неХоджкинови/. Клиника, параклиника, диагноза, диференциална диагноза, стадиране, лечение. Усложнения.
92. Метастатични и първично множествени тумори в оро-фациалната област.
93. Тумори на шията. Видове. Диференциална диагноза.
94. Принципи и методи за лечение туморите в лицево-челюстната област.
95. Последници и усложнения – резултат от лечението на болните с тумори в оро-фациалната област. Лъчеви реакции и други усложнения при лечението на болните със злокачествени тумори: радиодермити; радиоепителиити/мукозити/- стадиране; лъчев кариес; радионекроза и радиоостеомиелит на челюстните и лицеви кости.

96. Задачи на лекаря по дентална медицина при болните с пренеоплазии и тумори в устната кухина и лицево-челюстната област.
97. Рехабилитация на болните с туморни заболявания в лицево-челюстната област.
98. Свободно присаждане на кожа в лицево-челюстната област. Индикации, методи, усложнения.
99. Свободно присаждане на кост, хрущял, костни заместители. Индикации, методи, усложнения.
100. Местно-пластични операции в лицево-челюстната област. Методи на Лимберг с използване на срещулежащи триъгълни ламба. Основни принципи. Пластика чрез филатово стебло. Индикации, методи, усложнения.
101. Хирургична подготовка на челюстите за протезиране. Индикации и методи.
102. Костозаместващи материали. Класификация, видове присадки.
103. Имплантология в лицево-челюстната област. Видове трансплантации. Показания и противопоказания за поставяне на различни имплантати. Методи.
104. Придобити дефекти между устната, носната кухина и максиларния синус. Етиология, клиника, параклиника, диагноза, методи за лечение. Усложнения.
105. Придобити дефекти на устните. Видове, етиология, клиника, параклиника, диагноза, лечение. Усложнения.
106. Вродени и придобити дефекти на носа. Видове, етиология, клиника, параклиника, диагноза, лечение. Усложнения.
107. Зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформации. Видове. Причини за възникване. Методи за изследване и диагноза.
108. Мандибуларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.

109. Максиларни аномалии и деформации. Клиника, диагноза, лечение.
110. Спомагателни хирургични намеси при зъбно-челюстно-лицеви аномалии и деформитети.
111. Вродени цепки на устните. Класификация, етиология, срокове, принципи и методи на хирургично лечение.
112. Цепки на небцето. Класификация, принципи, срокове на оперативно лечение. Основни етапи на оперативното лечение.
113. Отглеждане на деца с вродени дефекти в лицево-челюстната област. Следоперативни грижи и комплексно лечение.